

Informatiedocument inzake ANBI

Samenstelling:

Bestuur Stichting Gilde van OLV ter Nood

Opgesteld mei 2025

1. Naam van de instelling

Stichting Gilde van Onze Lieve Vrouw ter Nood

2. RSIN (Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer)

De ANBI-status is toegekend door de Belastingdienst bij beschikking d.d. 21 november 2012 onder fiscaalnummer 8167 07 935 en dossiernummer 84 933.

De stichting staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel met nummer 41096871.

3. Contactgegevens

Stichting Gilde van Onze Lieve Vrouw ter Nood,

secretariaat: Broekstraat 8, 5018 TD Tilburg

mailadres: info@olvternoodtilburg.nl

website: www.onzelievevrouwternoodtilburg.nl

locatieadres: Kapel Onze Lieve Vrouw ter Nood, Kapelhof 6, 5038 AS Tilburg

4. Bestuursamenstelling

De heer K. Bergmans, voorzitter (deken)

Mevrouw A. van Abeelen-Beerens, secretaris (schrijver)

Heer J. Buijssen, penningmeester (thesaurier)

Heer P. Siebers

Heer J. Widdershoven

Mevrouw A. Visker

Pastoor-deken R. van Aken, rector

5. Beloningsbeleid

De bestuursleden van de stichting ontvangen geen beloning voor de door hun uit te voeren taken en werkzaamheden.

6. Doelstelling

De Stichting Gilde van Onze Lieve Vrouw ter Nood heeft statutair de volgende doelstellingen:

- Het beheer en instandhouding van de Mariakapel aan de Kapelhof te Tilburg
- Het bevorderen van de devotie tot de Heilige Maagd Maria in directe relatie met de Kapel Onze Lieve Vrouw ter Nood.

7. Geschiedenis

De Mariakapel aan de Kapelhof te Tilburg staat weggestopt tussen de grote winkelketens in het centrum van de stad. Het initiatief van enkele Tilburgers om midden in de stad een Mariakapel te bouwen was al voor het einde van de 2e wereldoorlog ontstaan. Maar nadat de Duitsers in oktober 1944 uit de stad verdreven waren kwam de ontwikkeling van het plan in een stroomversnelling. Er werd verband gelegd met het feit dat de stad goeddeels gespaard was gebleven. De naam "Onze Lieve Vrouw ter Nood" drukt dan ook de dankbaarheid uit van de Tilburgse bevolking.

Een collecte bracht 137.000 gulden op. Door gebrek aan bouwmaterialen werd in 1949 een noodkapel in de voormalige synagoge aan de Zomerstraat in gebruik genomen. Op 30 april van dat jaar nam op die plek de dankbare devotie tot Maria een aanvang.

Door de renovatie van het stadshart kon de nieuwe kapel pas op 7 juni 1964 worden ingewijd door Mgr. W. Bekkers, die vóór zijn bisschopswijding pastoor was geweest van de parochie 't Heilke.

Het opvallend asymmetrische gebouw in marmersteen werd ontworpen door Jos Schijvens na een prijsvraag onder Tilburgse architecten. Het daglicht valt voornamelijk binnen via een lichtopening in het verhoogde dakgedeelte. Eén zijwand van de kapel wordt gevormd door een raam van glas-in-beton, ontworpen door Daan Wildschut. De voorstelling is ontleend aan het visioen uit het boek der Openbaring van de Vrouw en de Draak, waarbij wij kunnen denken aan Maria met haar kind. De voorstelling verbeeldt Maria die met uitgestrekte armen de Tilburgse bevolking beschermt tegen de Draak die het oorlogsgeweld voorstelt. De Vrouw wordt gered en de Draak wordt verslagen.

Achter het altaar rijst het vijftiende eeuwse notenhouten beeld van Maria op, afkomstig uit het Rijnland. Oorspronkelijk werden Maria en kind gesierd met gouden kronen, vervaardigd van de juwelen en sieraden die destijds voor dit doel waren ingezameld. In 1974 werd het beeld gestolen en later zonder kronen teruggevonden. Sindsdien zijn deze vervangen door replica's.

In een glazen vitrine achter in de kapel bevindt zich het Memorieboek met 850 namen van de Tilburgers, burgers, militairen en krijgsgevangenen, die tijdens de oorlog en in Nederlands-Indië zijn omgekomen. Elke dag wordt het boek op de juiste datum open gelegd om hen die op die dag gevallen zijn te herdenken.

Een plaquette houdt de gedachtenis levendig aan een van de oorlogsslachtoffers, de verzetsstrijder Coba Pulskens. Zo bladert Tilburg in zijn oorlogsgeschiedenis. Daarbij gaan we niet voorbij aan het opmerkelijke feit dat Tilburg bevrijd werd op de geboortedag van Peerke Donders die werd geboren op 27 oktober 1809.

Een beetje verscholen is deze kapel voor wie ze ontdekt heeft, een oase van rust, en een centrum van devotie, die als een kleine ijsberg uitsteekt in de woelige zee van de stad. Oorspronkelijk is de kapel gesticht als devotiekapel, maar sinds een lange reeks van jaren is er op elke weekdag om 12 uur een eucharistieviering.

In 2012 is de kapel uitgeroepen tot één van de drie meest levendig gehouden oorlogsmonumenten in de provincie Brabant en in 2015 heeft het gebouw de status als rijksmonument verworven.

8. Visie / beleid

Omdat de totstandkoming van de kapel dankzij giften van de Tilburgse bevolking gerealiseerd is kunnen worden, ziet het bestuur het als een gebouw van de Tilburgers. Het bestuur heeft evenwel daarbij de verantwoordelijkheid er als goed huisvader zorg voor te dragen en activiteiten te ontwikkelen die de gestelde doelstellingen toekomstgericht waarborgen.

Om het gebouw in optimale conditie te houden wordt er over de schouders van het bestuur meegekeken door een bouwkundig adviseur, die de nodige adviezen verstrekt en een meerjarenplanning opstelt. Op deze wijze worden in een vroegtijdig stadium planmatig onderhoudswerkzaamheden voorbereid.

Voor de dagelijkse zorg zijn 2 koster actief.

9. Jaarverslag van de activiteiten

Stond het jaar 2014 nog volop in het teken van het 50-jarig bestaan van de huidige kapel dat toen uitbundig gevoerd met als thema **Mariajaar 2014**. In 2024 is het 60-jarig bestaan herdacht en gevierd. Vanaf 2009 vindt jaarlijks op een vrijdagavond in de meimaand de traditionele samenzangmanifestatie **Maria Zingt** plaats. Afgelopen meimaand heeft deze samenzangmanifestatie haar 16^e editie beleefd. Naast het in de openlucht zingen van bekende Marialiederen wordt er een bijzonder Maria-thema aan gekoppeld. Zoals het thema pelgrimsoorden, nieuwe Mariagedichten, persoonlijke Mariaverhalen, de 'Namen van Maria', Tilburgse Mariabloemkes, Maria in Tilburgse Bevrijdingsmonumenten en 'Sterke Tilburgse Vrouwen'. in 2024 was het thema 'De kapellekes van het Brabantse studentengilde en Jos Bedaux'. Het thema in 2025 'Brabantse kapellen van een Tilburgse pastoor'. Al deze thema's waren aanleiding om daaraan een handzaam boekwerkje uit te geven.

In de loop van 2018 heeft de ingezette samenwerking met de beheerstichtingen van de Hasseltse Kapel en van Peerke Donders geleid tot het project van stichting Het Vierde Geschenk & Driekoningenintocht. Met dat laatste is een oude traditie sinds de zestiger jaren in ere hersteld en die is inmiddels doorontwikkeld naar een multiculturele manifestatie onder de noemer 'Sterrentocht'. Op 6 januari 2024 trok deze parade door de binnenstad van Tilburg. En in 2025 op zondag 2 februari.

De kapel vervult momenteel in hoofdzaak de functie als devotiekapel, waar dagelijks om 11.15 uur het Rozenkransgebed wordt gebeden.

10. Toekomstige bestedingen

Het gebouw verkeert momenteel in goede staat en is er bouwtechnisch gezien geen sprake van achterstallig onderhoud. In overleg met de Rijksdienst is in 2021 de dakbedekking volledig vernieuwd en zijn in 2022 meerdere gevelzijden gereinigd en gecoat.

Werkzaamheden die noodzakelijk waren om vervuiling en inwerking van graffiti te voorkomen. Een dergelijke reinigingsbeurt dient gezien de locatie om de paar jaar te worden ingepland.

11. Financiële verantwoording

Baten, lasten en resultaat boekjaar 2024.

Zie hiervoor het standaardformulier inzake de publicatieplicht ANBI.